

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 13 marca 2023 r.

Poz. 1663

UCHWAŁA NR VI.34.K.2023

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 1 marca 2023 r.

**w sprawie stwierdzenia nieważności części Uchwały nr LVII/398/2023 Rady Gminy
Grzmiąca z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie wysokości opłaty targowej
i sposobu jej poboru**

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

§1.	Stwierdza się nieważność § 3 ust. 3 uchwały Nr LVII/398/2023 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie wysokości opłaty targowej i sposobu jej poboru.
§2.	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LVII/398/2023 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 26 stycznia 2023 r. sprawie wysokości opłaty targowej i sposobu jej poboru - przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 2 lutego 2023 r. - objęta została postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z art. 19 pkt 1 lit. a oraz art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 70), z uwagi na uregulowanie przez organ stanowiący terminu wypłaty wynagrodzenia inkasenta za inkaso opłaty targowej, a tym samym przekroczenie kompetencji organu stanowiącego wynikających ze wskazanych przepisów.

W związku z powyższym wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały we wskazanej części, o czym powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Grzmiąca (pismo znak: K.420.13.2023). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 1 marca 2023 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel

podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu we wskazanym wyżej terminie. Przedstawiciele gminy nie skorzystali z przysługującego im prawa wniesienia wyjaśnień, ani też z prawa uczestniczenia w posiedzeniu.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr LVII/398/2023 Rady Gminy Grzmiąca z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie wysokości opłaty targowej i sposobu jej poboru w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności wskazanej w sentencji części uchwały.

Rada Gminy Grzmiąca korzystając z ustawowego upoważnienia, wynikającego z art. 19 pkt 1 lit. a oraz art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych określiła wysokość stawek opłaty targowej, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności tej opłaty oraz zarządziła jej pobór w drodze inkasa, wyznaczając jednocześnie inkasentów oraz regulując wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Na mocy § 3 badanej uchwały Rada Gminy wyznaczyła inkasenta oraz ustaliła podstawę wysokości wynagrodzenia za pobór opłaty targowej. W ust. 3 wskazanego wyżej § 3 uchwały organ stanowiący ustanowił termin wypłaty inkasentowi wynagrodzenia, warunkując jego wykonanie dokonaniem terminowej wypłaty zainkasowanej opłaty targowej.

W ocenie organu nadzoru uregulowania zawarte we wskazanym wyżej § 3 ust. 3 uchwały wykraczają poza kompetencje przypisane organowi stanowiącemu w art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, naruszając tym samym w sposób istotny przepisy prawa.

Badana uchwała w sprawie opłaty targowej i sposobu jej poboru stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 7 i 94 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) oraz art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego mogą ustanawiać akty prawa miejscowego jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia zawartego w ustawach, a zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Jak wyjaśnił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 9 lipca 2020 r. (sygn. akt II SA/Bk 335/20) „akty prawa miejscowego powinny być podejmowane w oparciu o wyraźną normę kompetencyjną rangi ustawowej i w granicach upoważnienia ustawy (art. 94 Konstytucji RP) a wykroczenie przez organ uchwałodawczy poza granice upoważnienia ustawowego do wydania aktu prawa miejscowego, stanowi istotne naruszenie prawa i skutkuje stwierdzeniem nieważności wadliwych norm prawa miejscowego”. W myśl art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, radzie przysługuje prawo podejmowania uchwał w sprawach podatków i opłat, ale wyłącznie w granicach określonych w odrębnych ustawach. Przepisem rangi ustawowej zawierającym upoważnienie dla rady gminy w sprawie inkasa opłaty targowej jest art. 19 pkt 2 wskazanej w podstawie prawnej ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z którego wynika, że rada gminy może, w drodze uchwały, zarządzić pobór opłat (tu opłaty targowej) w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wysokość wynagrodzenia za inkaso. Przedmiotowa norma kompetencyjna nie upoważnia rady do stanowienia dodatkowych uregulowań w przedmiocie wynagrodzenia inkasentów, tj. do określenia terminu jego wypłaty. W ocenie Kolegium mogą to być treści regulowane w umowach zawieranych z poszczególnymi inkasentami. Powyższe stanowisko znajduje oparcie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 29 czerwca 2017 r. (sygn. akt I SA/Po 212/17), w którym sąd orzekający uznał, że: ”jeżeli katalog spraw,

zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad postępowania, jest zamknięty, to rada ta może dokonywać regulacji prawnych tylko takim zakresie, w jakim została do tego upoważniona. Ponadto, jeżeli dany przepis i wskazane nim elementy mają charakter wyczerpujący, to nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca zastosowanie tego przepisu w odniesieniu do innych kwestii, które nie zostały w nim wymienione.(...) Stanowienie przez radę gminy w zakresie terminu wypłaty wynagrodzenia za inkaso nie znajduje umocowania w powołanym art. 19 pkt 2 u.p.o.l. Uprawnienie w tym zakresie nie wynika z innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa, a jak trafnie zwróciło uwagę RIO, powołując się na art. 7 Konstytucji R.P., organy władzy publicznej działają na podstawie prawa i w granicach prawa.”

Wobec powyższego organ nadzoru stwierdza, że uchwała w części dotyczącej uregulowania terminu wypłaty wynagrodzenia dla inkasenta narusza w sposób istotny prawo i zasadne jest stwierdzenie nieważności uchwały w wymienionej części.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie

Dawid Czesyk